

Bava Metzia (99b)

אמר שמואל — **Shmuel said:** האי מאן דגזיל תביצא דתמרי מתבירו — Regarding one who stole a cake of pressed dates from his fellow, ואית בה חמשים תמרי — and there were fifty dates stuck together in [the cake], אגב הדדי מזדבגו נ' נכי תדא — so that together [the dates] are sold for forty-nine perutos תדא תדא מזדבגו בתמשים — and individually they are sold for a total of fifty perutos — לחדויט משלם נ' נכי תדא — if in such a case the stolen cake belonged to a private person, [the thief] must pay him forty-nine perutos, להקדיש משלם חמשים — but if the cake belonged to the Temple treasury, [the thief] must pay fifty perutos and their fifth, מה שאין כן במזיק — which is not the case with regard to one who damages hekdesh's property, דלא משלם חומשא — for he does not pay an extra fifth.

Shulchan Aruch (Choshen Mishpat 362:12)

הגוזל אשכול של תמרים — **If someone steals a cluster of dates,** ובו נ' תמרים — which contains fifty dates, ואם ימכרו כלם ביחד אינו שוה אלא מ"ט פרוטות — and if they are all sold together it would be worth only 49 perutos — ואם ימכרו כל אחת בפני עצמו ישו חמשים — and if they are sold individually they would be worth 50 perutos, אינו משלם אלא מ"ט — he is obligated to pay only 49.

Aruch HaShulchan (362:16)

ולפ"ז אע"פ שידוע שהנגזל לפי אופן מסחרו — **According to this, even if it is known that based on the way the theft victim does business** היה נוטל יותר מכפי מקח של השוק — he would take more than market value for the stolen items, מ"מ א"צ לשלם לו אלא כפי המקח הקבוע — nevertheless, [the thief] needs to pay only according to the fixed price.

Rosh (Teshuvos 80:4)

וששאלת האידך שמין לבעל חוב או לאשה בכתובתה — **That which you asked: How do we estimate one's property to pay a creditor, or for a woman to collect her kesubah,** כפי שנמכרין בשוק או — the question being is the value determined by how they are sold in the market or by how much they are worth, the answer is follows: דע לך ששמין כמו שהיה נמכר ביום השוק — **You should know that we estimate as it would be sold during the market day.** כי חייבין — **For they are obligated to pay them money or something that they are able to sell and receive the money.** וגם אין חילוק בלשון שאלתך — **Furthermore, your question is a matter of semantics** כי אין שום דבר שוה יותר אלא כמו שימצא — **because nothing is worth more than what buyers can be found for it.** אף אם — **Even if days before it was more expensive,** השתא מיהא — **now it is worth only what buyers can be found to pay for it.**

Shulchan Aruch (Choshen Mishpat 419:1)

ושמין אותה — **We estimate it** כמו שיכול למוכרה מיד ובמקומו — **like it would be able to be sold immediately, in its location.**

בבא מציעא (צ"ט:) - מתקיף לה רב ביבי בר אביי להדיט אמאי משלם חמשים נכי חדא, נימא ליה אנא חדא חדא הוה מזבנינא להו. אמר רב הונא בריה דרב יהושע שמין בית סאה באותה שדה תנן.
רש"י (שם) - ... דהיינו קולא גביה.
רא"ש - דמקיל רחמנא בתשלומי דמזיק כדתנן שמין בית סאה באותה שדה ויליף לה מקרא דכתיב ובער בשדה אחר מלמד ששמין אותו אגב שדה אחר.

ערך שי (ס' שמ) - ונראה דאם קונה בזול מחמת שקונה הרבה ומוכר בריוח משום דמוכר לאחרים, צריך לשלם כמו שמוכר דהא כן שוה בשוק לכל, וכן מב"מ דף צ"ט: בהא דגזל חביצא דתמר.

פתחי חושן (הל' גניבה פ"ה סקמ"ט, על ההלכה של אשכול של תמרים) - ומ"מ נראה דהיינו דוקא כשדרך למכור בשוק בשני האופנים דומיא דחביצא, שיש מוכרים וקונים חבילה שלימה, אבל דברים שאין דרך למכור בשוק אלא במכירה בודדת, אע"פ שהנגזל הוא סיטונאי, ואפשר שאף אם הוא יצרן שמוכר לסיטונאים בפחות, צריך לשלם כמחיר השוק, וכן נראה מסוגית הגמרא בהך דחביצא שאמרו שהוא קולא לגזלן ומזיק.

שואל ומשיב (בהסכמתו לדברי גאונים) - והנה מה שהביא בכלל צ"ו בדיני שומרים ס' נ"ח בראובן שהשאל לשמעון ב' נזמי זהב ושניהם שוים מאה זהובים ונאבד אחת מהם והאחת לעצמה לפי שאין לה בן זוג אינה שוה אלא שלשים ותובע המשאל סך שבעים זהובים והשואל טוען שאינו צריך לשלם רק חמשים זהובים... לפענ"ד שיש ללמדו מב"מ צ"ט: ... להדיט משלם חמשים נכי חדא והיינו מטעם דמקילין במזיק כמבואר שם יעו"ש ברא"ש, ולפי"ז מבואר הדין דבשומר מחויב לשלם כל מה ששוה, דשומר מחויב לשלם כל ההפסד.

ערך שי (ס' שד"מ) - ולע"ד אין להוציא מחמת שגרם פחת לנזם הנשאר כיון דהוא בעין יש לומר הרי שלך לפניך... וגם אינו סברא דשואל חמיר מגזלן דהא פרש"י התם הלוקח יחד אינו נותן בהם רק מ"ט כדי שישכור אחת ואם כן גם שומר א"צ לשלם רק מה ששוה הקרן דאינו משלם רק מה ששוה למכור לכל אדם.

Retail vs. wholesale

Electronics: Eretz Yisrael vs. USA

Soda: hotels, airports, supermarkets

Appliances